Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.
REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 198 | Katowice, sobota 29-go sierpnia 1931 r. | Rok 30

Bezstronny głos niemiecki o problemie polsko-niemieckim.

Przywykliśmy już do tego, że z wyjątkiem Foersterowskiej „Die Zeit“ żaden odłam prasy niemieckiej, nie wyłączając, niestety, katolickiej, w ocenie zagadnienia polsko-niemieckiego nie jest wolny od mniej lub więcej jaskrawego, napastliwego szowinizmu. Takie dzienniki katolicko-centrowe, jak berlińska „Germania“, „Schlesische Volkszeitung“, „Kölnische Volkszeitung“ itd., zwłaszcza dwa pierwsze, są nastawione wobec Polski chyba nie mniej wrogo, niż organy prawicy niemieckiej i wyzyskują każdą okoliczność, jak np. sesja Ligi Narodów, międzynarodowe konferencje, kongresy itp. by wystąpić przeciwko nam z gwałtownym atakiem lub fałszywem oskarżeniem. To też z zadowoleniem notujemy bezstronny głos katolickiego tygodnika monachijskiego „Allgemeine Rundschau“, który w numerze z 22 sierpnia rb. umieścił artykuł redakcyjny p. t. „Niemcy a Polska“.

Publicysta bawarski zwraca uwagę na artykuł o stosunku narodu niemieckiego do Polski, jaki w początkach sierpnia zjawił się w „Neue Züricher Zeit.“. Autor artykułu mówi o wpływie powstania listopadowego i emigracji polskiej na rozwój Europy w 19-ym wieku, a zwłaszcza w okresie od roku 1830 do 1848, i przypomina sympatję, jaką sprawa polska cieszyła się w ówczesnych Niemczech, gdzie poeci, jak np. Mosen, Lenau, Platen, Grillparzer i inni, poświęcali jej swoje pieśni. Zaznaczywszy, że wywody zurychskiego dziennika są zasadniczo słuszne, „Allgemeine Rundschau“ dodaje, iż chce uzupełnić kilku uwagami to, co w artykule tym było przeoczone.

„Nie można zapominać — pisze tygodnik monachijski —, że w przeciwieństwie do poetów i myślicieli niemieckich, polityka Prus stała po stronie rosyjskiej, a więc przeciwko Polsce i jej ludowi. Tłumaczy się to łatwo **wspólną winą w sprawie rozbiorów Polski,** w których Austrja wzięła udział tylko pod przymusem“. **Królowie pruscy i ich rządy starali się w zaborze pruskim wytępić wszystko, co polskie“.** Wzmogło się to jeszcze po roku 1862/63 a hakatystyczna polityka, jaką uprawiało cesarstwo pruskie-niemieckie, nie była zdolna do pozyskania sobie miłości Polaków. Wystarczy przypomnieć **Wrześnię** i związany z tą nazwą skandal szkolny, **gdy dzieciom polskim chciano odebrać nawet możność odmawiania modlitwy w języku ojczystym.** Kanclerzem Rzeszy był wówczas książę Bülow, który dla dawnych przyjaznych uczuć narodu niemieckiego i jego poetów dla Polski miał tylko słowa szyderstwa. I tu także ujawnia się głęboka rysa, która jest znamienna dla całej historji niemieckiej 19-go wieku i która rzuca światło na charakter niemiecki i pruski“.

„Jednakże przy rozważaniu nad stosunkami niemiecko-polskiemi nie można również zapomnieć, w jaki właściwie sposób Polska doszła do swej obecnej nowej samodzielności. Przecież **to właśnie cesarstwo prusko-niemieckie proklamowało najpierw w 1916 r. Królestwo Polskie, jako nowe państwo europejskie, by zdobyć w ten sposób nowy okręg rekrutacyjny.** Że była to nielojalność w sensie prawa narodów, to jeszcze rzecz najmniejsza, o wiele większa była **nieuczciwość wobec narodu polskiego, omamionego widmem przyszłej wolności, której wcale nie myślano urzeczywistnić.** Albowiem to, czego chciała cesarska polityka Berlina, to była z rosyjskich i austrjackich zaborów zlepiona Polska, która miała znaleźć się pod panowaniem pruskiego satrapy. A przecież sprawa ta zatruła także jaknajgruntowniej stosunek do sprzymierzeńca austrjackiego. **O przyłączeniu do nowej Polski zdobyczy pruskiej z rozbiorów polskich w Berlinie nie myślano.** Ale sprawy i wypadki życia politycznego mają swoje własne prawa. Oto jako rezultat wojny światowej i z idei, wprawionej w ruch przez Pruso-Niemcy, powstała nowa Polska, która musiała zebrać **wszystkie swoje części.** Tak powstało wytyczenie granic na niemieckim Wschodzie, tak powstał polski korytarz i **jest nie do pomyślenia, jak możnaby tu dokonać „rewizji Wersalu“ bez narażenia równowagi europejskiej i spokoju europejskiego na nowe najcięższe wstrząsy.** To winno znaleźć zrozumienie tam wszędzie w Niemczech, gdzie przy braku znajomości problemu stosunków między Polską a Niemcami mówi się o rewizji granic na Wschodzie. Prusy, Prusy Hohenzollernów i junkrów, mogą jeszcze marzyć o przywróceniu stanu rzeczy z przed roku 1914, **natomiast historja świata wypowiedziała tu już swój sąd o starem bezprawiu, a naród niemiecki uczyniłby dobrze, — gdyby przypomniał sobie lepszą przeszłość, swych poetów i myślicieli, miast uganiać się za fantonami“.**

Polsko-rosyjskie rokowania o umowie wzajemnego niezaczepiania się zostaną wznowione.

Paryż. (PAT.) **Ogłoszony tu został następujący komunikat oficjalny: W związku z informacjami prasy o układzie z rządem Z. S. R. R. w sprawie paktu o nieagresji, niektóre pisma niedawno zamieściły informację z Warszawy, według której jakoby nie były przewidywane żadne rokowania pomiędzy Polską a Z. S. R. R. w sprawie ewentualnego zawarcia paktu o nieagresji. Na podstawie informacji, zasiągniętych w kołach kompetentnych jesteśmy w możności stwierdzić, że wiadomość ta jest niedokładna. W rzeczywistości dnia 22 października 1930 r. według informacji rządu francuskiego, rząd sowiecki zwrócił się do Polski z propozycją, zmierzającą do zawarcia paktu o nieagresji. W ciągu grudnia rząd polski dał do zrozumienia, iż jest skłonny w zasadzie przychylić się do zbadania propozycji rządu rosyjsk., a 12 lutego 1931 r. Minister Zaleski złożył przed komisją spraw zagranicznych Senatu polskiego oświadczenie w tym sensie. A więc dopiero mając pewność, że rokowania zostały oddawna w tej sprawie nawiązane pomiędzy Warszawą a Moskwą, rząd francuski zgodził się zkolei w miesiącu lutym zbadać propozycje, z jakiemi w tej samej sprawie zwracał się do niego już wielokrotnie rząd sowiecki. Ostatnie wiadomości otrzymane z Warszawy zapowiadają, że rozmowy pomiędzy Polską a Z. S. R. R. w sprawie zawarcia paktu będą wkrótce wznowione w Moskwie.**

Rumunja pilnie śledzi rozwój stosunków polsko-rosyjskich.

Bukareszt. (PAT.) Powszechna uwaga prasy zwrócona jest na rokowania francusko-sowieckie i polsko-sowieckie w sprawie paktu o nieagresji. Prasa rumuńska stwierdza, iż opinja publiczna kraju z sympatją widziałaby pakt konsolidujący pokój. Rząd rumuński informowany jest o przebiegu rokowań. Podkreśla się tu, że udział Francji i Polski, sojuszniczek Rumunji, stanowi gwarancję, że interesy rumuńskie będą bronione.

Rzeczoznawcy Ligi Narodów badają francuski projekt uzdrowienia gospodarki europejskiej.

Genewa. (PAT.) Rzeczoznawcy ekonomiczni i finansowi Ligi Narodów badają w dalszym ciągu propozycje francuskie, zgłoszone w maju rb., a dotyczące sposobów zapobieżenia kryzysowi europejskiemu.

Drugi litewski były premjer stanie przed sądem.

Kowno. (PAT.) Ministerstwo skarbu wytoczyło proces b. premjerowi Petrulisowi. Trybunał najwyższy obłożył majątek Petrulisa aresztem na sumę 230 000 litów. Petrulis znajduje się na wolności za kaucją 200 litów.

Wykrycie tajnego składu broni i amunicji w Norymberdze.

Berlin. (PAT.) Policja wykryła w Norymberdze duży skład broni i amunicji, zawierający m. in. 300 karabinów piechoty, 17 karabinów maszynowych i 12 miotaczy ognia. Pozatem znaleziono wielki zapas sprzętu, niezbędnego do służby łączności. Według doniesień prasy monachijskiej cały ten magazyn broni należał do miejscowej organizacji Stahlhelmu.

B. cesarzowa Zyta podróżuje.

Zurych. (PAT.) W związku z rzekomym pobytem b. cesarzowej Zyty w Szwajcarji „Neueste Züricher Nachrichten“ dowiadują się z miarodajnego źródła, iż doniesienie z Brukseli, że cesarzowa Zyta zamierza udać się na pobyt kuracyjny do Szwajcarji wraz z synem Ottonem, jest czczym wymysłem. B. cesarzowa Zyta i ks. Otto po dwutygodniowym pobycie nad belgijskiem morzem udali się w tych dniach na południe Francji.

Anglja darzy zaufaniem nowy rząd.

Zarządzenia nowego rządu opinja przyjmuje życzliwie.

Londyn. (PAT.) Pierwsze kroki nowego rządu oceniane są przez szerokie koła bardzo życzliwie. Wczorajsze przemówienie Mac Donalda wywarło dobre wrażenie, podobnie jak i list jego, wysłany do każdego z posłów Labour Party. Mac Donald zyskał z wyjątkiem „Daily Herald“ doskonałą prasę. Giełda wczoraj wykazała poprawę kursu funta. Frank francuski notowano onegdaj 123.95 a wczoraj 123.99. Akcje angielskie poszły w górę. Również zmiana stanowiska Gandhiego i zapowiedź jego wyjazdu w sobotę do Londynu uważane są za skutek zmienionej sytuacji rządowej.

Nowy rząd bezwzględnie przeprowadzi plan oszczędnościowy.

Londyn. (PAT.) Z miarodajnych wynurzeń, uczynionych wczoraj wieczorem przez przywódców stronnictw, tworzących rząd wobec przedstawicieli prasy, wynika, że **rząd przystąpił odrazu na wczorajszem pierwszem posiedzeniu gabinetu do konkretnych zadań programu oszczędnościowego i zdecydowany jest wprowadzić niektóre zarządzenia w życie odrazu,** korzystając z pozostawionych mu pod tym względem szerokich możliwości uprawnień dekretowych konstytucji angielskiej. Zarządzenia oszczędnościowe, wprowadzone w tej formie, aby nie tracić czasu, uzyskałyby później doraźną sankcję parlamentarną.

Minister Reading nie ma czasu jechać do Genewy.

Londyn. (PAT.) Wobec tego, że kryzys obecny nie pozwala lordowi Readingowi na opuszczenie Londynu, na zbliżającej się Radzie Ligi i zgromadzeniu Ligi Anglję będzie reprezentował lord Cecil.

Wódz ruchu narodowościowego Indyj przybędzie do Londynu.

Simla (Indje angielskie). (PAT.) W wyniku ostatniej konferencji Gandhiego z wicekrólem w sprawie udziału Gandhiego w konferencji „okrągłego stołu“, ten ostatni, wyjeżdża 29 bm. do Anglji.

TELEGRAMY.

Tajemnicze zamordowanie posterunkowego.

Kraków. (PAT.) 27 bm. w nocy między godz. 1 a 2-gą w czasie obchodu służbowego w okolicy Brzeska został zamordowany trzema strzałami rewolwerowemi posterunkowy policji państwowej Jan Rusek z posterunku pp. w Zakliczynie. Zwłoki jego znaleziono w polu w odległości 300 metrów od mostu na Dunajcu. Śmierć zaskoczyła posterunkowego niespodzianie, tak, że nawet nie miał czasu zdjąć karabinu z ramienia. Na miejsce wypadku zjechał starosta powiatowy wraz z komendantem powiatowym p. p. Policja prowadzi energiczne dochodzenia celem ujęcia sprawców mordu.

Minister Zaleski wyjechał przez Paryż do Genewy.

Warszawa. (PAT.) 27 bm. o godzinie 11,55 p. minister Zaleski odjechał do Paryża w towarzystwie p. ministra Szumlakowskiego, naczelnika Raczyńskiego oraz sekretarza osobistego p. Kraczkiewicza. Na dworcu żegnali p. ministra ambasador Laroche, wiceminister Beck, poseł R. P. w Moskwie p. Patek, poseł R. P. w Bernie Modzelewski, wojewoda Jaroszewicz, minister Schaetzel, radca Mościcki oraz grono wyższych urzędników M. S. Z. i przedstawiciele prasy.

Niema umowy o zmonopolizowaniu herbaty.

Warszawa. (PAT.) Na podstawie informacji ze źródeł miarodajnych, „Gazeta Polska" stwierdza raz jeszcze, że wszelkie pogłoski na temat zamiaru zmonopolizowania przez rząd sprzedaży herbaty, czy kawy, są zgruntu fałszywe i że żaden projekt tego rodzaju przez rząd rozpatrywany nie był.

Godny naśladowania przykład dla kopalń śląskich.

Lwów. (PAT.) Dzisiejsza prasa donosi, że na odbytem onegdaj walnem zebraniu akcjonarjuszów kopalni węgla „Jaworzno", która częściowo należy również do gminy m. Lwowa, uchwalono przeznaczyć dla instytucyj dobroczynnych i społecznych m. Lwowa 100 wagonów węgla oraz dla bezrobotnych m. Lwowa również 100 wagonów.

Wybory komunalne w Czechosłowacji odbędą się w jesieni.

Praga. (PAT.) W jesieni rb. odbyć się mają w Czechosłowacji wybory gminne. Wybory przeprowadzone będą w Czechach w 66 proc. gmin, na Morawach i Śląsku w 73 proc., na Słowaczyźnie w 87 proc. i na Rusi Podkarpackiej w 70 proc. Kampanja wyborcza już jest w toku. Aczkolwiek pisma poszczególnych stronnictw zapewniają, że wybory te nie mają żadnego politycznego charakteru, wynik ich będzie do pewnego stopnia obrazem kształtowania się sił politycznych.

Spis ludności w Polsce.

Warszawa. (PAT.) W dalszym ciągu czynione są energiczne przygotowania do II powszechnego spisu ludności, mającego się odbyć w grudniu r. b. Ze wszystkich gmin zostały już zebrane wykazy miejscowości zamieszkałych (osiedli), których liczba wynosi około 160.000. Obecnie na terenie całego państwa przeprowadzany jest przez gminy wiejskie i miejskie zarządzony przez min. spraw wewnętrznych spis wszystkich nieruchomości, na których znajdują się budynki zamieszkane. Zawczasu sporządzone wykazy nieruchomości mają zapewnić, że żadna nieruchomość, ani też jej mieszkańcy nie zostaną pominięci w chwili spisu, z drugiej strony wykazy te umożliwią racjonalny podział państwa na okręgi spisowe, co oczywiście w ogromnym stopniu zaważy na sprawności przeprowadzenia spisu i w konsekwencji na jakości jego wyników.

175 tysięcy włościan z pogranicza polskiego przesiedlą bolszewicy na Syberję.

Wilno. (PAT.) „Express Wileński" podaje o niebywałym popłochu wśród obywateli sowieckich, mieszkańców pogranicza sowiecko-polskiego, jaki wywołała wiadomość, że według projektu zatwierdzonego przez komitet główny do spraw przesiedlenia, władze sowieckie mają przesiedlić na Daleki Wschód w ciągu najbliższych 10 lat około 6 miljonów rolników. Według krążących pogłosek, w roku bieżącym będzie przesielonych 175.000 włościan. Przesiedleńcy mają być wybierani przedewszystkiem z miejscowości, granicząych z Polską.

Watykan wyczekuje z zawarciem konkordatu z Hiszpanją.

Citta del Vaticano. (PAT.) Pomimo ożywionych rokowań, toczących się obecnie pomiędzy Watykanem a Hiszpanją, w miarodajnych kołach watykańskich oświadczają, że **byłoby przedwczesnem mówić już obecnie o konkordacie między Watykanem a Hiszpanją.**

*

Na wyczekujące stanowisko w sprawie konkordatu niewątpliwie wpłynęły przeciwreligijne wystąpienia komunistów hiszpańskich. Wiadomo, że komuniści spalili w Hiszpanji cały szereg starożytnych i pięknych kościołów oraz klasztorów, czemu rząd republikański nie umiał czy nie chciał przeszkodzić. Ostatnio zaś ten sam rząd pozbawił praw obywatelskich prymasa Hiszpanji, wysiedlając go jednocześnie z granic państwa.

Konferencja nuncjusza papieskiego z rządem hiszpańskim.

Madryt. (PAT.) Prezes rady ministrów, minister spraw zagranicznych i min. spraw wewnętrznych odbyli dłuższą konferencję z nuncjuszem papieskim, który po zakończeniu jej oświadczył, iż rozmowy będą trwały nadal i że na razie nie może powiedzieć nic definitywnego. Minister spraw zagr. oświadczył, iż ma nadzieję, że podczas rokowań nie wyłonią się żadne trudności. Rozmowy dotyczą części konstytucji, która omawia stosunki Kościoła z państwem.

Rewolucja w Portugalji.

Madryt. (PAT.) Hiszpańskie ministerstwo spraw wewnętrznych potwierdza wiadomość o wybuchu ruchu rewolucyjnego w Portugalji. Wedle obiegających pogłosek, przygotowywany był zamach na Carmonę.

Madryt. (PAT.) Według uzupełniających wiadomości o powstaniu w Lizbonie oddziały wojskowe wraz z grupą osób cywilnych zajęły trzy koszary, których załogi przyłączyły się do powstańców. Zbuntowane oddziały oszańcowały się w parku Edwarda VII i stąd poczęły ostrzeliwać gmachy publiczne. Kilku lotników przyłączyło się do ruchu powstańczego, przelatując nad miastem i rzucając granaty i proklamacje. Wojska rządowe otoczyły powstańców, którzy o godz. 5½ po poł. z powodu braku amunicji poddali się. Trzech lotników uciekło, pozostałych aresztowano. Dotychczas nie wiadomo, w jakim stopniu ruch przeniósł się na prowincję. Komunikat oficjalny rządu portugalskiego podaje, iż w całym kraju panuje spokój.

Osada polska w Turcji gościła u siebie dostojnych gości

Stambuł. (PAT.) Ambasador R. P. K. Olszewski z małżonką w towarzystwie ambasadora francuskiego hr. Chambrun, księżnej Murat i radcy ambasady francuskiej, udał się do kolonji polskiej na azjatyckiem wybrzeżu Bosforu „Adampol". Kolonja ta została założona przez księcia Adama Czartoryskiego i jest zamieszkana przez potomków powstańców 1848 r. (legjony gen. Bema na Węgrzech) i żołnierzy dywizji kozaków otomańskich i dragonów z r. 1855. Mieszkańcy Adampola dotychczas zachowali język, tradycje polskie, a od czasu odzyskania niepodległości utrzymują coraz bardziej rozwijające się stosunki z ojczyzną. Ze względu na swoje malownicze położenie i zdrowy klimat Adampol jest licznie odwiedzany i znany w Stambule jako miejscowość letniskowa.

Litewskie rokowania o umowy z Sowietami i Estonją.

Berlin. (PAT.) Prasa donosi z Kowna, że w litewskiem ministerstwie spraw zagranicznych toczą się obecnie rokowania między ministrem Zaunisem a posłem sowieckim Karskim. W rokowaniach uczestniczy również kierownik sowieckiego przedstawicielstwa handlowego w Kownie Angarski. Rokowania dotyczą sprawy rozszerzenia stosunków handlowych między Litwą a Unją sowiecką, oraz unormowania stanowiska prawnego sowieckiego przedstawicielstwa na Litwie. Pozatem czynione mają być przygotowania do zawarcia umowy handlowej między Litwą a Estonją.

Premjer Węgier wygłosił programowe przemówienie w izbie poselskiej.

Budapeszt. (PAT.) Hr. Karolyi przedstawił w dniu dzisiejszym w izbie deputowanych utworzony przez siebie gabinet i wygłosił ekspose, które w ogólnych zarysach pokrywa się z oświadczeniem, złożonem stronnictwu. Hr. Karolyi podkreśla przyjaźń, łączącą Węgry z Włochami oraz Francją i innemi państwami.

Wymiana grzeczności między hr. Karolyi'm a Mussolinim.

Budapeszt. (PAT.) Premjer hr. Karolyi wysłał do premjera Mussoliniego depeszę, wyrażającą nadzieję utrzymania i pogłębienia węzłów przyjaźni, łączących Węgry i Włochy. W odpowiedzi na tę depeszę Mussolini zapewnia premjera węgierskiego o uczuciach głębokiej przyjaźni narodu włoskiego dla narodu węgierskiego oraz o szczerej życzliwości i gotowości pomocy rządu faszystowskiego w stosunku do Węgier.

Tragiczne skutki obsunięcia się góry.

Mexico City. (PAT.) W stanie Vera Cruz zawaliła się w jednej miejscowości góra na przestrzeni kilkuset metrów. Z powstałych szczelin poczęły wypływać masy błota, zalewając duże obszary, na których wszystko zostało zniszczone. 13 osób oraz duża ilość bydła zginęła.

Lindbergha w Tokio powitały tysięczne tłumy.

Tokjo. (PAT.) Przybył tu lotnik amerykański Lindbergh z małżonką, witany entuzjastycznie przez wielotysięczne tłumy.

CYGANKA

Wzruszająca powieść dla młodszych i starszych.

75) (Dokończenie.)

Gospodarz przyglądał się zdala tej scenie. Już pragnął wybiedz Szymonowi naprzeciw, ale nogi wypowiedziały mu posłuszeństwa. Wsparty na ramieniu Agnieszki, swej córki, chciał podejść ku niemu, ale już Symon leżał u nóg jego.

— Ojcze, zgrzeszyłem wobec Boga i ciebie, nie jestem godzien zwać się synem twoim. — Następnie skłonił głowę na łonie ojca i począł gorzko płakać.

Gospodarz był silnie wzruszony, lecz w oczach jego jaśniał blask niebiańskiej słodyczy, złożył ręce nad głową leżącego u nóg jego syna i modlił się:

— Panie Boże! dziękuję Ci za tę godzinę w mem życiu. Dozwoliłeś mi w miłosierdziu Swem niezgłębionem ujrzeć raz jeszcze marnotrawnego syna. Nauczyłeś mnie, że tak, jak i Ty, o Boże, zlitujesz się nad tymi, którzy się Ciebie boją! Następnie pochylił się nad Szymonem, uniósł jego głowę i wpatrywał się w blade, zmizerniałe rysy twarzy jego.

— Ojcze — zawołał Szymon, a całe ciało jego drżało pod wpływem wewnętrznego wzruszenia. — Ojcze, nie przekląłeś mnie? O pozwól, niech się dowiem... a potem błogosław mnie grzesznego.

— Jam cię nie przeklął, Szymonie! — rzekł uroczystym głosem Marcin, a że się to nie stało masz do zawdzięczenia tej oto osobie.

— Agnieszce — przerwał mu Szymon i opuścił głowę ciężko na piersi.

Agnieszka zbliżyła się; przygarnęła skruszonego do siebie i rzekła:

— Pójdź Szymonie, do izby i posil się najpierw. Mogłoby być wszystkiego za wiele na raz dla udręczonego serca!

— A czy mi przebaczacie — zawołał Szymon z boleścią w głosie — com ja złego wam i synowi waszemu czynił! O musiałem ciężko odpokutować wszystko... a zapóźno się dowiedziałem, coście dla mnie... i mego... ojca uczynili!...

Było to ostatnie szczęście, którego Ojciec niebieski udzielił Marcinowi. W kilka dni po powrocie Szymona ubezwładnił paraliż ciało Marcina a w dwa dni później lekka i spokojna śmierć położyła koniec ciężko doświadczonemu życiu jego. No łożu śmierci raz jeszcze połączył ze sobą dłonie Szymona i Piotra i zdołał wypowiedzieć jeszcze zaledwie dosłyszalne słowa:

— Miłujcie się... Agnieszka... waszą matką... opiekuj się nimi... jak mną...

Ostatnie westchnienie i serce jego bić przestało.

Zamknęło się wieko trumny nad ciałem Marcina. Na grobie jego położono krzyż pojedyńczy z napisem: Weźcie na siebie krzyż mój i uczcie się odemnie; gdyż ja jestem łagodny i pokornego serca: natenczas znajdziecie spokój dla dusz waszych.

Codziennie klęczał Szymon na grobie ojca swego, a kto tedy przechodził, mógł usłyszeć, że modlitwa jego była bezustanną prośbą o przebaczenie. Ciężka melancholja owładnęła chorego człowieka, która coraz to bardziej oddalała go od ludzi i coraz bardziej umysł jego zaciemniała.

Pewnego wieczoru, gdy go o zwykłej godzinie nie było w domu, ogarnął wszystkich niepokój. Agnieszka uwiła bardzo piękny wieniec, który zamierzali w tym dniu umieścić na grobie Marcina. Wszyscy troje weszli na cichy cmentarz, ale już zdaleka ujrzeli jakąś postać, która u stóp krzyża leżała skulona, trzymając się oburącz krzyża. Zbliżyli się z boleścią i poznali w postaci Szymona. Leżał bez życia na grobie Marcina; krwiotok położył kres życia tego młodego człowieka. Pochowano go przy boku ojca i co niedzielę stroiła Agnieszka groby ich świeżemi kwiatami.

Bóg ukoronował dzieło biednej Agnieszki obfitem błogosławieństwem i dziś jeszcze powtarzają tam wszyscy imię jej ze czcią i miłością jako tej, która była zagrody Marcina duchem opiekuńczym.

KONIEC.

Kronika bieżąca

Sobota 29 sierpnia

Ścięcie św. Jana Chrzciciela.

Św. Kandydy, dziewicy.

Św. Hypacjusza, biskupa.

Św. Eutymjusza.

Kalendarz słowiański: Racibor błog.

Jutro, niedziela 30 sierpnia: Św. Róży a Sancta Maria. Św. Feliksa, kapłana. Św. Fantina, wyznawcy.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 5.04,	o godz. 18.57
Księżyca	o godz. 19,29;	o godz. 6,13.

*

Ścięcie św. Jana Chrzciciela, którego Herod stracić kazał w czasie wielkanocnym. Jednakże pamiątkę tego obchodzą uroczyście dnia dzisiejszego, ponieważ w nim odnaleziono czcigodną głowę Świętego po raz drugi. Później przeniesiono ją do Rzymu, gdzie w kościele św. Sylwestra w Kapite przy polu Marsowem doznaje czci wielkiej.

W Rzymie pamiątka **św. Kandydy, dziewicy i męczenniczki,** której ciało święte papież Paschalis przenieść kazał do kościoła św. Praksedy.

W Konstantynopolu męczeństwo **św. Hypacjusza, biskupa i św. Andrzeja, kapłana,** uduszonych za Leona Izaurjusza dla czci obrazów Świętych, gdy im poprzednio napojone smołą brody zapalono i zdarto skórę z głowy.

W Perugji uroczystość **św. Eutymjusza,** który z małżonką i synem Irescencjuszem po wybuchu dyoklecjańskiego prześladowania chrześcijan uciekł z Rzymu do wspomnianego miasta, gdzie też zasnął spokojnie w Panu.

— **Automatyczne hamulce dla pociągów towarowych.** Celem usprawnienia ruchu kolejowego władze kolejowe zarządziły, aby wszystkie pociągi towarowe zaopatrzone były w automatyczne hamulce. Hamulce umożliwiają zwiększenie szybkości biegu pociągów przy zmniejszonej obsłudze kolejowej, bez obawy jakichkolwiek wypadków i zderzenia z pociągami osobowemi. Dotychczas bowiem, dla uniknięcia wypadków pociągi towarowe miały zmniejszoną szybkość, co wywołało liczne skargi ze strony przedsiębiorstw i firm handlowych, transportujących towary. Zbyt późne dostarczenie towaru adresatowi przyczyniło się często do strat, ponoszonych przez kupców, dla których towary te były przeznaczone. Ostatnio przeprowadzono szereg prób z automatycznemi hamulcami. Wobec dodatnich rezultatów, władze kolejowe zarządziły, aby wszystkie pociągi zaopatrzone były w hamulce automatyczne.

—**Przed nowym rokiem szkolnym.** Nowy rok szkolny rozpoczyna się w dniu 1 września br., przyczem w dniu tym nie odbędą się normalne zajęcia, tylko nabożeństwa na intencję nowego roku, oraz ustalenie tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych. W pierwszych dniach nowego roku odbędą się ponadto we wszystkich szkołach nabożeństwa żałobne z powodu zgonu śp. min. oświaty Czerwińskiego. Projektowane usprawnienia programu w szkolnictwie średniem zostało narazie odroczone ze względów ekonomicznych, pociągnęłoby zmianę szeregu podręczników szkolnych, na co obecnie większość rodziców nie może sobie pozwolić. W bieżącym roku szkolnym podręczniki używane będą nadal ważne. Nowością w szkolnictwie będzie skrócenie godzin lekcyjnych. Poprzednio lekcje trwały 50 minut, przy 10-minutowej przerwie, na podstawie jednak obserwacyj, poczynionych przez nauczycieli okazało się, że 10-minutowa przerwa jest niewystarczająca, wobec czego z tego względu lekcje w roku bieżącym trwać będą 45 minut a przerwy między lekcjami po 15 minut.

Listy naszych Czytelników.

Wprowadzenie w urząd naczeln. gminy.

Chropaczów w Świętochłowickiem. W czwartek, dnia 20 sierpnia br. wprowadzony został w urząd nowowybrany naczelnik gminy p. Jan Przybyła. Rano tego dnia odbyło się w kościele parafjalnym uroczyste nabożeństwo na intencję szczęśliwych rządów naczelnika p. Przybyły. W czasie nabożeństwa śpiewał chór miejscowy „Echo“ i przygrywała orkiestra miejscowa. Mimo dnia roboczego obywatele przybyli do kościoła bardzo licznie, oraz kilka organizacyj ze sztandarami.

Wprowadzenie w urząd odbyło się na uroczystem zebraniu rady gminnej, które zagaił naczelnik p. Przybyła. Następnie przemówił starosta p. Szaliński, który wyraził żywe zadowolenie z wyboru p. Przybyły, który z polecenia władzy nadzorczej pełnił w Chropaczowie od 2 i pół roku urząd komisarycznego naczelnika i dał się poznać jako dobry gospodarz gminy, czego dowodem uważany być może także jednogłośny wybór. Pan starosta podniósł nad te zasługi p. Przybyły na polu pracy społecznej na Śląsku wogóle a w Chropaczowie w szczególności i zakończył życzeniami dla gminy i p. Przybyły. Potem odebrał od niego przysięgę służbową.

Zabrał głos naczelnik p. Przybyła, podziękował za zaufanie radzie gminnej i władzy nadzorczej, przyczem stwierdził, iż dotychczas zgodna współpraca rady gminnej z nim, jako komisarycznym naczelnikiem dała dla gminy poważne korzyści w gospodarczym i kulturalnym jej rozwoju. Ta zgodna praca przyczyniła się także do uzyskania przez gminę wydatnej pomocy ze strony województwa i wydziału powiatowego, w budowie domów mieszkalnych, szkoły i dróg, przyczem bezrobotni znaleźli pracę. Pan Przybyła wyraził przeto nadzieję, że ta wspólna lojalna współpraca mająca na celu dobro gminy i jej obywateli, a osobliwie troskę o bezrobotnych, trwać będzie nadal, a przez to gmina przyczyni się najlepiej także dla dobra państwa naszego. Okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, powtórzonym przez zebranych, zakończył p. Przybyła swe przemówienie. — Ławnik gminy p. Dymek złożył następnie p. Przybyle życzenia imieniem rady gminnej. Na tem oficjalne posiedzenie rady gminnej zostało zamknięte, poczem na tej samej sali posiedzeń składali życzenia: duchowieństwo, urzędnicy gminni, policja, przemysł i liczne związki oraz organizacje miejscowe.

W południe ugościł p. naczelnik Przybyła miejscowych bezrobotnych, wydając dla nich z kuchni dla bezrobotnych 1217 porcyj lepszych obiadów. Wieczorem odbyło się w lokalu p. Szwedta towarzyskie zebranie rady gminnej i przedstawicieli władz z udziałem starosty p. Szalińskiego, a następnie na sali p. Norasa uroczysty wieczór z zabawą, urządzoną na cześć naczelnika p. Przybyły przez Towarzystwo „Kasyno“.

20-lecie towarzystwa górników.

Rogów pow. Rybnik. W ubiegłą niedzielę obchodziła tutejsza parafja bardzo piękną uroczystość, mianowicie — 20-letnią rocznicę istnienia Polskiego Kat. Tow. Górników pod opieką św. Barbary. W pięknym malowniczym pochodzie, na czele którego kroczyły miejscowe jak i poza miejscowe Towarzystwa z swemi sztandarami a to: Kongregacja Marjańska, Zw. Pow. Śl., Straż ogniowa z parafji Rogów i ZZP. górników z Lubomi — udano się na uroczyste nabożeństwo do miejsc. kościoła, które odprawił nasz przew. ks. dr. Masny, podczas którego przygrywała miejscowa orkiestra pod batutą p. Gawendy. Po nabożeństwie przeszedł pochód przez miejscowość, poczem rozwiązano takowy z powodu przerwy obiadowej.

Po nieszporach udali się uczestnicy imprezy z liczną publicznością na pagórek poza miejscowością t. zw. Frydrychowiec. Tamże wygłosił piękny referat ks. dr. Masny i kierownik szkoły p. Bluszcz na temat „Encykliki Rerum Novarum“ których to mówców nagrodzono hucznemi oklaskami. Ponadto ks. dr. Masny złożył sprawozdanie z przebiegu działalności 20-letn. Kat. Tow. górników p. o. św. Barbary które jest oparte na słynnej „Encyklice Rerum Novarum“ Dalej ks. proboszcz wspomniał o zasługach Tow., które już w czasie niewoli pruskiej przyczyniło się do uświadomienia narodowego.

Na dalszy program obchodu złożyły się: loterja fantowa, strzelanie i inne niespodzianki. W czasie tych rozrywek przygrywała orkiestra a kilka utworów odśpiewał miejscowy chór jak i odbyły się występy dzieci, które to urozmaicenia wywarły jak najlepsze wrażenie na uczestników. Przebieg całej uroczystości był bardzo piękny; za fatygi i poświęcenie należy się w pierwszym rzędzie Kom. Wykonaw. w osobach pp. Pawełka, Panda, Myśliwca Alojzego, Klona, Rybki, Świertka, Kustosia i innym pracownikom, nasze staropolskie „Bóg zapłać!“.

Obecny.

Jeżeli pragniesz...

złagodzić klęskę bezrobocia, to:

1) **opodatkuj się dobrowolnie na rzecz bezrobotnych,** przekazując datki pieniężne na konto P. K. O. **Nr. 307-79[illegible]**;
2) **weź na dożywianie dziecko bezrobotnego** (zgłoszenia przyjmuje Zw. Tow. Dobroczynnych „Caritas“ w Katowicach, ul. Kościuszki Nr. 47);
3) **złóż ofiarę w naturze** (węgiel, jarzyny i ciepłą odzież przyjmują Miejsc Komitety Niesienia Pomocy Bezrobotnym);
4) **kupuj wyłącznie towary krajowe;**
5) **popieraj imprezy, urządzane na rzecz bezrobotnych** w poszczególnych miejscowościach Wojew. Śląskiego.

Pamiętaj o rodzinach, pozbawionych pracy zarobkowej w dzisiejszej dobie ciężkiego przesilenia gospodarczego!

Pośpiesz im z doraźną pomocą, a przytem nie zapominaj, **że kto prędko daje, ten daje podwójnie!**

Województwo śląskie.

* **Kolonje letnie Polskiego Czerwonego Krzyża.** We wtorek, dnia 1 września br. wracają z kolonji letniej w Pielgrzymowicach dzieci z Katowic, Tarnowskich Gór, Janowa i dzieci, których rodzice otrzymali specjalne zawiadomienia. Odebrać je można w Katowicach na dworcu III. kl. peron III. o godz. 17.20.

* **Los teatru katowickiego.** Na ostatnim zjeździe delegatów Z. A. S. P. w Warszawie uchwalono m. in. udzielić dyrekcji teatru w Katowicach konwencji pod warunkiem równoczesnego prowadzenia także i opery w Katowicach. Innemi słowy Z. A. S. P. uchwalił dla Katowic operę, operetkę i dramat. Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach, licząc się z katastrofalnem położeniem finansowem, uchwaliło **prowadzić w nowym sezonie dramat wzgl. także operetkę na podstawie 10-miesięcznego kontraktu.** Towarzystwo rozporządzać będzie subwencją najwyżej 200 tys. zł. Rząd odmówił dalszej pomocy a subwencja, którą otrzymuje od województwa i miasta, nie starczy na prowadzenie nietylko trzech, ale nawet dwóch działów. Nie jest wykluczone, że w obecnym sezonie w Katowicach prowadzony będzie tylko sam dramat. Operetka jest również bardzo zagrożona. W każdym razie liczyć się trzeba z tem, że przez wrzesień teatr w Katowicach będzie zamknięty.

* **Śląska szkoła muzyczna w Katowicach** podaje do wiadomości, że po gruntownem odnowieniu lokalu szkolnego — dostosowanego do obecnych wymogów, rozpoczęła przyjmować zapisy uczniów na rok szkolny 1931-32. Egzaminy dla nowo wstępujących odbędą się w dniach od 1 do 10 września br. w godzinach: 10—13 i 16—19, a normalna nauka rozpoczyna się od czwartku 3 września. Otwarte zostaną działy muzyczne (klasy): teorji i kompozycji, solfeżu, śpiewu solowego, śpiewu chóralnego, śpiewu gregorjańskiego, muzyki liturgicznej, organu, fortepianu, skrzypiec, altówki, kameralna i orkiestry. Nauki głównych przedmiotów, udzielane będą w godzinach: od 8 rano do 8 wieczorem. Opłaty: za wpis zł. 5, za naukę zł. 25, w kursach przygotowawczych, a w wyższych po 5 zł. więcej. Dla uczniów 75 proc. zniżki kolejowe. Zapisy przyjmuje sekretarjat szkoły przy ul. Szopena 16, tel. 136 w godzinach: 10—13 i 16—19, oprócz niedziel i świąt.

Z Katowickiego

Badanie lekarskie inwalidów wojennych.

Katowice. W poradni dla inwalidów wojennych, mieszczącej się w gmachu starostwa, bywają obecnie badani przez lekarza wojskowego wszyscy zarejestrowani inwalidzi wojenni. Badanie takie przeprowadza się co pewien okres czasu, by stwierdzić stopień niezdolności do pracy.

Przeniesienie biura wojskowego.

Katowice. Biuro wojskowe, mieszczące się w gmachu starostwa przy ulicy Marszałka Piłsudskiego przeniesione zostało z pokoju 18 (I piętro) do pokoju 8 (parter).

Włamanie.

Katowice. Niewykryci dotychczas sprawcy zakradli się do biura śląskiego okręgowego Związku piłki nożnej przy ul. Pocztowej 11. Po rozbiciu wszystkich biurek, sprawcy skradli akta wydziału gier i dyscypliny, poczem zbiegli.

Zgłoszenia handlu domokrążnego.

Katowice. Dyrekcja policji w Katowicach podaje do wiadomości, że osoby, trudniące się handlem domokrążnym, winne zaopatrzyć się poprzednio w odpowiednie zaświadczenie policyjne, zezwalające na uprawianie danego handlu. We wniosku należy podać miejsce uprawiania handlu oraz rodzaj towaru, przeznaczonego na sprzedaż. Zaświadczenia te wystawia policja. Na podstawie tegoż zaświadczenia wystawiają odnośne urzędy skarbowe potrzebny patent.

Naczelnik gminy bez mieszkania.

Roździeń-Szopienice w Katowickiem. Rada gminna zajmie się na przyszłem posiedzeniu sprawą pomieszczenia nowego naczelnika gminy p. Michny. Naczelnik gminy p. Michna ma prawo do mieszkania w ratuszu. Mieszkanie to zajmuje atoli dotychczasowy naczelnik gminy i na mocy układu jest obowiązany opróżnić je dopiero za trzy lata. Pozostałe mieszkania zajmują urzędnicy gminni, którzy jednak nie mają zamiaru zrobić miejsca swemu przełożonemu. — Ciekawe, jak się ta sprawa mieszkaniowa skończy.

Liczenie bydła.

Siemianowice w Katowickiem. W tych dniach przeprowadzono w Siemianowicach liczenie bydła domowego, jak koni, krów i kóz. Jak wykazuje statystyka w dniu 1 sierpnia br. naliczono w gminie 32 koni, 157 sztuk bydła rogatego i 976 kóz.

Fałszywe dwuzłotówki.

Siemianowice w Katowickiem. Od pewnego czasu ukazały się w obiegu fałszywe dwu-złotówki. Ostatnio skonfiskowano na targu i w składach pewną ilość tych falsyfikatów. Odbicie podrobionych monet jest bardzo słabe a w dodatku są ciemniejsze od prawdziwych.

Zuchwały napad rabunkowy.

Kończyce w Katowickiem. Handlarz Józef Kuczka z Kończyc, jadąc rowerem do Paniów, napadnięty został w lesie przez dwóch zamaskowanych bandytów. Jeden z nich przyłożył Kuczce rewolwer do piersi i zażądał pieniędzy. Gdy Kuczka nie uczynił zadość ich żądaniu, drugi sprawca przeszukał mu wszystkie kieszenie, przyczem wpadła mu w ręce większa suma pieniędzy, którą sobie przywłaszczyli. Sprawcy zbiegli niepoznani.

Z Król. Huty

Kursy językowe.

Król. Huta. Stowarzyszenie chrześcijańsko - narodowego nauczycielstwa szkół powszechnych w Król. Hucie — sekcja lingwistyczna — otwiera w roku

bieżącym kursy: jęz. francuskiego, angielskiego, polskiego i niemieckiego. Zgłoszenia przyjmuje się w środy i piątki od godz. 19—20 aż do 16 września br. w szkole XII, ul. Katowicka — pokój 7.

Nowy plac targowy.

Król. Huta. W ubiegłą środę oddał magistrat do użytku publicznego plac, położony przy obecnem targowisku. Miasto zakupiło ten teren, celem przedłużenia dotychczasowego placu targowego.

Nowa bibljoteka i czytelnia.

Król. Huta. Komitet miejski Tow. Czytelni Lud. w Król. Hucie zawiadamia niniejszem swoich czytelników, że bibljoteka i czytelnia przy ul. Bytomskiej będzie od czwartku 27 do poniedziałku 31 bm. zamknięta z powodu odnawiania i czyszczenia lokalu. Od poniedziałku 31 bm. zostanie nadto otworzona nowa bibljoteka i czytelnia T. C. L. dla czytelników z południowej części miasta przy ul. Sobieskiego 3.

Z Świętochłowickiego

Napad rabunkowy.

Lipiny w Świętochłowickiem. Na ul. Rynkowej napadnięty został przez 2-ch osobników inwalida górniczy Piotr Jesionek, zamieszkały w Nowym Bytomiu przy ul. Ligonia 4. Napastnicy skradli Jesionkowi 200 zł. Jednego ze sprawców tego napadu przytrzymano. Jest nim Edward Komora z Lipin.

Założenie pogotowia ratunkowego.

Chropaczów w Świętochłowickiem. Miejscowe koło Polskiego Czerwonego Krzyża i Ochotniczej Kolumny Sanitarnej zorganizowało pogotowie ratunkowe Czerwonego Krzyża. Pogotowie mieścić się będzie w gmachu urzędu gminnego. Poświęcenie lokalu nastąpi w sobotę 29 bm. o godzinie 5.30 po południu.

Zdemolowanie biura przez strajkujących.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. W związku z demonstracyjnym strajkiem w hucie „Pokój" wtargnęła onegdaj grupa strajkujących robotników do biur administracyjnych tejże kopalni, które zdemolowała. Pozatem kilku urzędników zostało poturbowanych. Zawezwana policja uspokoiła demonstrantów, aresztując kilku z nich. Dochodzenia wykazały, że ostatnie wypadki były dziełem komunistów.

Przedłużenie kart cyrkulacyjnych.

Kamień w Świętochłowickiem. Urząd okręgowy Kamień w Brzezinach Śl. daje do wiadomości, iż od dnia 15 lipca br. przyjmuje się wystawione na rok 1931 karty cyrkulacyjne dla przedłużenia ważności tychże na rok 1932. Osoby, pragnące nabyć przedłużenia karty cyrkulacyjnej winne zgłaszać się w tut. urzędzie okręgowym pokój nr. 5 w godzinach urzędowych od 8 do 15, prócz sobót, według następującego planu: A—G do 31 8 br., H—K od 1 do 30 9. br., L—P od 1 do 31 10 br., R—V od 1 do 30 11 br., W—Z od 1 do 31 12 1931 r. Opłata za przedłużenie karty cyrkulacyjnej na rok 1932 wynosi 2 zł., którą należy zaraz uiścić przy złożeniu karty do prolongacji w tut. urzędzie.

Powrót naczelnika gminy.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. Naczelnik tutejszej gminy p. Pudlik wrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie.

Z Pszczyńskiego

Budowa zakładu naukowego.

Mikołów w Pszczyńskiem. W jednym z ostatnich numerów „Katolika" pisaliśmy o budowie zakładu przez księży Salezjanów w Mikołowie. Jak się dowiadujemy, zakład ten budują nie księża Salezjanie ale OO. Salwatorjanie. W niedzielę 23 bm. odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod ten nowy gmach. Zakład ma się składać z trzech olbrzymich budynków czteropiętrowych. Budowa zakładu potrwa dwa lata.

Przytrzymanie taksówki z przemytem.

Orzesze w Pszczyńskiem. Na szosie pod Orzeszem straż graniczna przytrzymała taksówkę nr. 23 ze Sosnowca, którą kierował niejaki Bielecki. W samochodzie znajdowało się dwóch pasażerów: Franciszek Zaik i Antoni Mulaszyński. Przy rewizji znaleziono 4 worki tytoniu niemieckiego, wagi 80 kg. Towar skonfiskowano. Przemytnicy zapłacą wysokie kary.

Napad na listonosza.

Orzesze w Pszczyńskiem. Dnia 26 bm. na drodze prowadzącej do Starej Szklarni napadło dwóch bandytów, uzbrojonych w broń palną, na listonosza Augustyna Dyrdusia. Sprawcy skradli mu 150 zł., porozrzucali listy i po przecięciu opon od roweru zbiegli w niewiadomym kierunku. Policja wszczęła pościg.

Ponowny wybór burmistrza.

Bieruń Stary w Pszczyńskiem. W dn. 22 sierpnia br. o godz. 17 odbył się poraz trzeci i ostatni wybór burmistrza miasta Bieruń Stary. Absolutną większością głosów ponownie wybrano miejscowego komendanta posterunku policji wojewódzkiej Piprka Rudolfa na stanowisko burmistrza. Wprowadzenie w urząd nastąpi w najbliższych dniach. Wobec tego dla miejscowej ludności nastąpi uspokojenie umysłów ku zadowoleniu.

Z Rybnickiego

Uroczystość encykliki „Rerum Novarum".

Przyszowice w Rybnickiem. W niedzielę 23 sierpnia obchodziła tutejsza gmina wspaniałą uroczystość encykliki papieskiej Rerum Novarum. Zorganizowanie tejże zajął się, w porozumieniu z Przewiel. ks. proboszczem Pogrzebą, Wydział Zjednoczonych Towarzystw z p. naczelnikiem urzędu okręgowego Motyką na czele. Rano o godz. 9.15 wyruszono od kościółka św. Krzyża do kościoła św. Mikołaja w wspaniałym pochodzie, któremu wyszedł Przewiel. ks. proboszcz naprzeciw i poprowadził tenże aż do stóp ołtarza, poczem wygłosił treściwe kazanie o znaczeniu encykliki, a następnie odprawił uroczyste nabożeństwo. Podczas nabożeństwa odśpiewał miejscowy chór „Echo" kilka pieśni. Po nabożeństwie udano się w pochodzie na salę p. Widucha, gdzie nastąpiło rozwiązanie pochodu. O godzinie 17 rozpoczęła się pod protektoratem Przewiel. ks. proboszcza uroczysta akademja, na którą złożyły się śpiewy miejscowych Tow. śpiewu „Słowik" i chóru męskiego „Echo" oraz przemówienia o znaczeniu encykliki p. Gibla i p. Miedzińskiego. Rozpoczął i zakończył akademję Przewiel. ks. proboszcz Pogrzeba. Przebieg uroczystości był wspaniały i pozostanie miejscowym obywatelom długo w pamięci.

Pożar posiadłości.

Wilcza Dolna w Rybnickiem. W nocy na wtorek powstał we wspólnej posiadłości Musioła i Żyły pożar, który zniszczył doszczętnie dom mieszkalny. Na strychu zniszczył ogień większe zapasy siana, słomy i młóconego zboża oraz kilka rolek papy.

Nieszczęśliwy wypadek w służbie.

Knurów w Rybnickiem. Kolejarz Naskręt z Rybnika, przy przetokowaniu na tutejszym dworcu kolejowym pośliznął się i dostał pod koła wagonów, które mu ujechały lewą nogę poniżej kolana. Nieszczęśliwego odstawiono do lecznicy Spółki Brackiej.

Przytrzymanie włamywacza.

Leszczyny w Rybnickiem. Policja tutejsza przytrzymała 30-letniego K. J. z Katowic, który włamał się do składu Fmilji Palarzowej i skradł kilka ubrań. Skradzione ubrania zdołano mu odebrać i zwrócić poszkodowanej. Włamywacza osadzono w więzieniu sądowem w Rybniku.

Z Tarnogórskiego

Posiedzenie komitetu niesienia pomocy bezrobotnym.

Tarnowskie Góry. W tych dniach odbyło się posiedzenie powiatowego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym, któremu przewodniczył p. starosta Korol, który po przywitaniu obecnych zdał sprawozdanie z dotychczasowej działalności komitetu. Stwierdzono, że dochody wynosiły dotychczas 8.986.43 zł. a rozchód wynosił 5.800.00 zł. W kasie pozostało zatem 3.186.43 zł. Następnie postanowiono przystąpić do zbiórki odzieży i obuwia dla bezrobotnych.

Urządzenie bekonarni.

Tarnowskie Góry. Przy tutejszej rzeźni miejskiej ma być urządzona bekonarnia, na co magistrat wyraził swą zgodę. W najbliższych dniach ma być zawarta odpowiednia umowa.

Przytrzymanie.

Tarnowskie Góry. Wywiadowcy komisarjatu straży granicznej w Tarn. Górach przytrzymali w tych dniach S. Cukermana, H. Szlamowicza i K. Fischla za nielegalne uprawianie handlu domokrążnego. Wszystkich trzech odstawiono do urzędu celnego w Lublińcu.

Nieprawdziwe pogłoski.

Radzionków w Tarnogórskiem. Rozeszła się pogłoska, iż zarząd kopalni Radzionków nosi się z zamiarem przyjęcia do pracy około 1000 do 1200 robotników. Jak się dowiadujemy, pogłoski te są niestety nieścisłe. Prawdą jest, że kopalnia zamierza przyjąć do pracy robotników, lecz nie w liczbie 100—1200, ale tylko 20 do 40 osób i to tylko tych, którzy w czerwcu zostali urlopowani.

Z Bielskiego

Włamanie.

Bielsko. Nieznani sprawcy weszli do sklepu Ewy Rübnerowej przy ul. Blichowej i skradli większą ilość wódek, likierów i różnych środków spożywczych, ogólnej wartości 1000 zł.

Szkody pożarowe.

Mazańcowice w Bielskiem. Onegdaj wybuchł pożar w zagrodzie Andrzeja Waloszki w Mazańcowicach, który zniszczył drewniany dom mieszkalny, chlewy i stodołę. Szkody wynoszą przeszło 4000 zł.

Śmierć od gromu.

Stara Wieś w Bielskiem. Dnia 24 bm. uderzył grom w służącą Annę Noren w chwili, gdy powracała do domu z robót polnych. Nieszczęśliwa poniosła śmierć na miejscu.

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

Od pewnego czasu policja kryminalna w **Bytomiu** podejrzewała kilku mężczyzn o przemycanie salwarsanu. W tych dniach aresztowano głównego przemytnika i kilku jego wspólników. Urzędnicy skonfiskowali 216 ampułek neosalwarsanu.

*

W **Miejskiej Dąbrowie** zmarł śp. Fr. Pogorzałek, przeżywszy przeszło 90 lat. Nieboszczyk był wzorowym polakiem i dzieci swoje wychował po polsku.

*

W tych dniach zmarł w **Szombierkach** na zapalenie mózgu pewien 15-letni chłopak. Chłopiec ten przed niejakimś czasem skradł nieco owocu, za co właściciel ogrodu, pewien oberżysta, bił chłopca po głowie. Wypadek ten spowodował policję kryminalną do podjęcia śledztwa, które niewątpliwie wykaże, czy chłopak zmarł wskutek obicia.

Z Zabrskiego.

Ogólne przesilenie gospodarcze spowodowało także zmniejszenie zużycia prądu w **Zabrzu**. Zarząd elektrowni nie przeprowadził jednak zmniejszenia załogi, natomiast zaprowadził skrócenia czasu pracy.

*

W ubiegłą środę około godziny 3 po południu wybuchł pożar w wytwórni powrozów Deichsla w **Zabrzu**. Gęste kłęby dymu wydobywały się nad fabryką, a raz po raz strzelił płomień z okien budynku fabrycznego. Pożar wprawdzie stłumiono, jednak straty materjalne są wielkie. Przyczyną wybuchu ognia było wpadnięcie iskry do kupy lnu.

*

Na torze kolejowym pomiędzy **Porębą a Sośnicą** znaleziono zwłoki młodego człowieka. Głowa była odcięta od tułowia i nie wiadomo, gdzie się podziała, gdyż na torze ani w rowach nasypu kolejowego jej nie znaleziono. Również nie wiadomo, czy zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, albo czy nieznany młody człowiek popełnił samobójstwo.

Z Gliwickiego.

Huta „Hermina" w **Łabędach** zmniejszyła znowu załogę wskutek braku zamówień. Tylko mała część załogi pracuje na jedną zmianę.

*

Przed kilku dniami zniszczył pożar stodołę Wiktorji Cieślowej w **Żernicy**. Zachodzi przypuszczenie, że ogień spowodowały dzieci, bawiące się zapałkami.

*

W tych dniach szalał w **Szywałdzie** wielki pożar. Z nieznanej przyczyny wybuchł ogień w posiadłości oberżysty Milnera. Pastwą płomieni padła stodoła.

W dole piaskowym został zasypany 27-letni gospodarz Wincenty Rzepka z **Oraczy**. Nieszczęśliwego odgrzebano szybko i odstawiono do lekarza, który stwierdził złamanie kręgosłupa. Po udzieleniu Rzepce pierwszej pomocy, przewieziono go do szpitala w Strzelcach.

Z Strzeleckiego.

W domostwie robotnika Suchty w **Barucie** wybuchł pożar. Przybyły straże ogniowe także z sąsiednich miejscowości, które zabrały się energicznie do pracy. Strażacy starali się wynieść z płonącego domu jak najwięcej sprzętów, przyczem między wielu pożytecznemi przedmiotami wyniesiono także gramofon. Jeden z gapiów ustawił gramofon przy studni i wkrótce rozległy się arje i marsze, a strażacy prowadzili dalej swą uciążliwą pracę wśród muzyki gramofonowej.

*

Jak donosiliśmy, w **Odmętach** ma powstać wielka fabryka wyrobów skórzanych czeskiej firmy Bata. W tych dniach firma Kałuża z Strzelec z polecenia Baty rozpoczęła budowę szosy 1400 m długości. Przy pracach zatrudnionych jest przeszło 100 robotników. Droga ma być ukończona 10 września br. Prace około budowy gmachów, mają być rozpoczęte jeszcze w tym roku. Również w najbliższych dniach ropoczynają się prace około budowy nowego toru kolejowego, który będzie połączony wąskotorową linją kolejową Prudnik — Gogolin. W związku z rozbudową Odmęt, na jednem z posiedzeń starosta strzelecki Werber oświadczył, że wioska ta już w najbliższych latach liczyć może 30 tysięcy mieszkańców, bo sama Bata zatrudniać będzie 10 tysięcy robotników.

Z Prudnickiego.

Drugą z rzędu polsko-katolicką szkołę prywatną w powiecie prudnickim otwarto w poniedziałek 17 sierpnia w **Miłowie**. Szkoła mieści się u gospodarza p. Dziadka.

*

Donosiliśmy niedawno o wielkim pożarze w **Rostkowicach**, gdzie spłonęło całe gospodarstwo niejakiego Augustina. Okazuje się obecnie, że pożar wzniecił sam właściciel, pragnąc uzyskać dużą kwotę ubezpieczeniową. Augustina aresztowano.

*

W niedzielę nad ranem spłonęła w **Twardawie** stodoła gospodarza Pawła Poloka wraz z całem tegorocznem żniwem, z kilku maszynami rolniczemi i wozami. Jest to drugi już pożar w gospodarstwie Poloka w okresie dwu lat. Pierwszy pożar zniszczył całą posiadłość. Przypuszcza się, że ogień został podłożony.

Z całej Polski.

18 lat więziony w skrzyni.

Warszawa. Na Starem Bródnie małżeństwo Kurkowie więzili swego syna w skrzyni, stojącej w stajni. W skrzyni tej biedak żył od lat 18 i liczy obecnie 42 lata. Przyczyną więzienia nieszczęśliwca było choroba umysłowa, na którą cierpiał.

Napad rabunkowy na karczmę.

Borysław. Nocy na środę dokonano napadu rabunkowego na karczmę Jakóba Mambacha. Trzej bandyci, uzbrojeni w rewolwery, po wyłamaniu okien, wtargnęli do karczmy i steroryzowawszy obecnych, zrabowali większą ilość spirytusu, tytoniu i kilkaset zł. w gotówce. Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli.

Rażona prądem poniosła śmierć.

Przemyśl. Na ulicy Siennej w Przemyślu wydarzył się we wtorek wieczorem tragiczny wypadek. Około godziny 18.20 8-letni Józef Leszczakowski natknął się na leżący na ziemi przewodnik elektryczny, przyczem został rażony prądem w nogę. Na krzyk jego, nadbiegła 29-letnia służąca Julja Gieła i ratując Leszczakowskiego, zaplątała się w drut. Rażona prądem Gieła poniosła śmierć na miejscu. Leszczakowskiego zdołano uratować.

Rozszerzenie kościoła garnizonowego.

Radom. Reprezentacyjny kościół garnizonowy w Radomiu został w bieżącym roku rozszerzony, wybudowano bowiem kościół dolny. Fronton przyozdobiony został figurami świętego Stanisława i świętego Wojciecha, ufundowanemi ze składek podoficerów.

Zamożni wieśniacy — bandytami.

Bydgoszcz. Onegdaj uzbrojeni bandyci dostali się przez wybite okno do mieszkania Jadwigi Skowrońskiej w Wymysłowie. Napadnięta pod groźbą wymierzonych do niej rewolwerów, uciekła do piwnicy, pozostawiając mieszkanie na łasce bandytów, którzy zrabowali 1800 zł. w gotówce, książeczkę oszczędnościową na 7000 zł. oraz szereg przedmiotów wartości 5000 zł. Zawiadomiona o napadzie policja wszczęła natychmiast pościg, który w kilka godzin później doprowadził do ujęcia herszta bandy 27-letniego syna najzamożniejszego w okolicy rolnika niejakiego Władysława Lipnera, oraz członków bandy Franciszka Zawadzkiego i jego kochanki Zofji Wojtkiewicz, również dzieci zamożnych rodziców.

Wrzucił chłopca do rozpalonego ogniska

Wilno. W ubiegłą niedzielę na łące Błotki gm. radowickiej, wracający z grzybami mieszkaniec Radunia Karacewicz dokonał nieludzkiego czynu na 10-letnim pastuchu Henryku Walickim, który przypadkiem rozsypał mu grzyby. Mianowicie, chwyciwszy Walickiego za ręce, wepchnął go twarzą do rozpalonego ogniska. Walicki doznał bardzo ciężkich poparzeń całej twarzy. Sprawę skierowano do władz sądowych.

Wieża kościoła św. Jana w Wilnie wali się.

Wilno. Onegdaj usunęła się część obramowania górnego wieży kościoła św. Jana. Usypujący się mur spadł na dachy gmachu uniwersytetu Stefana Batorego, niszcząc je częściowo. Wobec grożącego niebezpieczeństwa dalszego opadania obramowania, szczególnie od strony ruchliwej ulicy Świętojańskiej, zarządzone zostały jaknajdalej idące środki bezpieczeństwa. Cały teren koło wieży został ogrodzony. Osypywanie się spowodowane zostało zmianą warunków atmosferycznych.

Bunt we więzieniu sowieckiem.

Brześć nad Bugiem. Z pogranicza donoszą, że w mińskiem więzieniu wybuchł bunt. Więźniowie w liczbie około 20 rozbroiwszy straż sowiecką zbiegli z więzienia. Zarządzony pościg doprowadził do ujęcia 14 więźniów w miasteczku Tomajsk. Reszcie więźniów, wśród których znajduje się skazany na śmierć za działalność kontr-rewolucyjną b. pułk. armji carskiej Popowicz, udało się ukryć.

SPORT

Niedzielne mecze ligowe.

Po przerwie spowodowanej meczem międzypaństwowym Polska — Rumunja, drużyny ligowe przystępują w dalszym ciągu do swych niedzielnych zajęć t. zn. do dalszych walk mistrzowskich. Wyniki niedzielnych rozgrywek będą posiadały dość wielkie znaczenie a to z powodu ustosukowanie się czoła tabeli. Ponieważ zaś w niedzielę zmierzą ze sobą swe siły drużyny nierówne we formie to też wyniki niektórych spotkań są już zgóry przesądzone.

Oto program niedzielnych rozgrywek:

Poznań
Warta — Cracovia

Kraków
Wisła — Polonia

Warszawa
Legia — Ł. K. S.

Lwów
Czarni — Garbarnia

Walki o wejście do Ligi.

Rozgrywki o wejście do Ligi rozpoczynają się 30 sierpnia. Drużyny mistrzowskie trzynastu okręgów podzielone są na cztery grupy, a mianowicie:

I-sza grupa: Skra (Warszawa), ŁTSG. (Łódź), Gryf (Toruń) i Legja (Poznań).

II-ga grupa: **Naprzód (Lipiny),** Podgórze (Kraków), R. K. S. (Radom).

III-cia grupa: 1 pp. leg. (Wilno). 76 pp. (Grodno). 82 pp. (Brześć).

IV-ta grupa: WKS. Równe, 22 pp. (Siedlce), Rewera (Stanisławów).

Po zakończeniu tych rozgrywek odbędą się spotkania półfinałowe między mistrzami poszczególnych grup, a następnie rozegrany zostanie finał, którego zwycięzca wchodzi do ligi.

Wyniki z festynu sportowego KS. „Walka" Makoszowy.

Z okazji 7-ej rocznicy KS. „Walka" Makoszowy odbyły się zawody w piłkę nożną o nagrody. Chociaż pogoda nie była taka piękna, jednakowoż zebrało się wiele publiczności, która śledziła z wielkiem zainteresowaniem przebieg tych zawodów, które dały wyniki następujące:

KS. Walka Makoszowy I. jun. — KS. Concordia Knurów I. jun. 1:1 (1:0)

Wynik remisowy odpowiada przebiegowi gry Obie drużyny grały pięknie i spokojnie. Bramkę dla KS. Walka zdobył Szczepunik II.

KS. Walka Makoszowy rez. — KS. Unja Kończyce rez. 0:1 (0:0)

KS. Concordia Knurów — KS. Unja Kończyce 2:1 (1:0)

Po wyrównanej grze odnosi drużyna Concordji zwycięstwo i zarazem zdobyła sobie nagrodę sportowca bronzowego. Sędziował p. Mańka b. dobrze.

KS. Walka Makoszowy — KS. 20 Rybnik 3:3 (2:2)

Zaszczytny wynik uzyskała młoda drużyna „Walki" z mistrzem B-ligi podokręgu rybnickiego KS. 20 Rybnik. Gra była piękna i miała bardzo wysoki poziom. Sędziował p. Mańka b. dobrze.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie
w dniu 27 sierpnia 1931 r.

Dolar amerykański 8.90$^{3}/_{10}$ zł. Funt szterlingów angielskich 43.29 zł. 100 franków francuskich 34.92 zł. 100 szylingów austrjackich 125.19 zł. 100 koron czeskich 26.38 zł. 100 lir włoskich 46.59 zł. 100 franków szwajcarskich 173.42 zł. 100 guldenów holenderskich 359.20 zł. 100 lei rumuńskich 5.32 zł. 100 koron szwedzkich 238.35 zł. 100 guldenów gdańskcih 173.17 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu
w dniu 27 sierpnia 1931 r.

Żyto nowe, zdrowe, suche 21.00—21.25. Pszenica nowa, zdrowa, sucha 20.50—21.50. Jęczmień przemiałowy 17.25—19.25. Jęczmień browarowy 21.00—23.00. Owies 16.00—17.00. Mąka żytnia 65 procent 33.00—34.00. Mąka pszenna 65 procent 33.25—35.25. Otręby żytnie 13.00—13.75. Otręby pszenne 13.00—14.00. Otręby pszenne grube 13.75—14.75. Rzepak 26.00—27.00. Groch Wiktorja 27.00—27.00. Słoma prasowana 3.75 do 4.00. Siano luźne 5.50—6.00. Siano prasowane 7.35—8.10. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny za produkty rolne
w dniu 27 sierpnia 1931 r.

podane przez „Raiffeisen", hurtownię towarów w Katowicach, ul. Gliwicka 3

Za 100 kg. żyto krajowe zł' 26.00—26.50. Pszenica krajowa 27.00—27.00. Owies krajowy pastewny 23.00—24.00.

Pasze treściwe za 100 kg. loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48% zł. 27.00—28.00, makuch słonecznikowy 46% zł. 25.00—26.00, makuch lniany 31.00—32.00, makuch rzepakowy 25.00—26.00, otręby żytnie 15.00—16.00, pszenne 15.00—16.00, średnio-grube 15.60—16.00, słoma prasowana żytnia 7.00, pszenna 7.00, owsiana 7.00. Usposobienie spokojne.

Ceny targowe w Katowicach.
w dniu 27 sierpnia 1931 r.

Masło wiejskie za funt zł. 2.00—2.30. Masło mleczarniane za funt 2.40—2.50, Jaja sztuka 0.10 do 0.15. Twaróg funt 0.50—0.65. Mleko litr 0.38 do 0.40.

Mięso: Wieprzowina funt 0.90—1.20. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.40—1.50. Wołowina 0.70—1.20. Cielęcina 0.80—1.20. Mięso od brzucha 0.50—0.80. Skopowina 1.20—1.50. Okrasa świeża 1.20—1.30. Okrasa wędzona 1.30—1.50. Łój 0.90—1.00.

Jarzyny: Kapusta biała (główka) 0.10—0.30. Kapusta modra funt 0.30—0.50. Marchew (wiązka) 0.08—0.20. Kalarepa (wiązka) 0.20—0.50. Cebula funt 0.20—0.25. Pomidory funt 0.20—0.30. Kalafiory sztuka 0.30—0.50. Fasola biała funt 0.40—0.60. Fasola zielona funt 0.40—0.50. Ogórki funt 0.15—0.25. Kartofle centnar (50 kg.) 4.20. Kartofle 22 funtów 1.00. Szpinak funt 0.40—0.50.

Owoce: Gruszki doborowe funt 0.50—0.60. Gruszki II. gatunek funt 0.20—0.35. Jabłka doborowe za funt 0.50—0.60. Jabłka do gotowania za funt 0.20—0.30. Śliwki doborowe funt 0.60—0.80. Śliwki II. gatunek funt 0.35—0.50. Grzyby prawdziwe funt 0.80—1.20. Cytryny sztuka 0.10—0.13. Maślaki litr 0.50—0.60. Kurki za funt 0.60—0.70.

Drób: Gołębie 1.00—1.20. Gołębięta 1.00—1.20. Kury 3.00—4.50. Kurczęta 1.20—3.00. Kaczki 2.80 do 5.00. Gęsi 4.00—9.00. Dowóz owocu i jarzyn znaczny; ceny bez większych zmian, popyt średni.

Sprawy gospodarcze.

Przemysł Bekonowy na XI. Targach Wschodnich.

Obok cementownictwa polskiego, cukrownictwa, browarnictwa, gazownictwa, mleczarstwa, zdrojownictwa i monopolów państwowych, wysąpi w tegorocznej kampanji Targów Wschodnich jako zbiorowa, reprezentatywna, grupa, — przemysł bekoniarski. Rada zarządzająca Związku Bekonowego, który obejmuje ogół bekoniarni krajowych, postanowiła na jednem z ostatnich posiedzeń, aby Związek wziął udział w XI. Targach Wschodnich, przez wystawienie na wspólnem stoisku bekonów i szynek, wyprodukowanych w zrzeszonych wytwórniach. Przemysł bekonowy należy w Polsce do tych nielicznych gałęzi wytwórczości, które wysokiemu poziomowi swej techniki i racjonalnej organizacji handlowej zawdzięczają stały wzrost wywozu w ostatnich latach, zdobywającego coraz większe wzięcie na rynkach zagranicznych. Przez szybki rozwój wywozu w tej gałęzi produkcji zdołaliśmy w bilansie naszego handlu zagranicznego powetować ubytki, spowodowane przez znaczny spadek wywozu zwierząt żywych do Czechosłowacji i Austrji. Kiedy w r. 1929 wywieziono bekonów 12.043 ton wartości zł. 45.820 milj., wynosił wywóz ich w r. 1930 ton 24.384 wartości zł. 71.524 milj., a w pięciu pierwszych miesiącach br. już 21.800 ton, wartości zł. 47.715 milj. Równocześnie wzrasta również wywóz wędlin i szynek. Wynosił on w r. 1929 ton 1730 wartości 7.001 milj., w r. 1930 ton 3.435 wartości zł. 10.741 milj. zaś w pierwszych pięciu miesiącach br. już 2.942 ton wartości zł. 9.864 milj.

Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Mościcach zgłosiła udział w XI. Targach Wschodnich i wystawi kolekcję z próbkami nawozów na stoisku odpowiednio urządzonym dla propagandy stosowania ich w rolnictwie.

Nadesłane.

Zniżka cen na mydło Jeleń Schicht.

Z przyjemnością dowiadujemy się, że idąc w kierunku ogólnej tendencji zniżkowej, firma Schicht-Lever S. A. w Warszawie już od sześciu tygodni obniżyła cenę fabryczną na wyrabiane przez siebie mydło, znanej marki Jeleń. Ze względu na wyczerpanie starych zapasów — mydło Jeleń Schicht jest obecnie w sprzedaży detalicznej znacznie tańsze.

Program radjowy.

Niedziela, 30 sierpnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.15 Nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny w Wielkich Piekarach. 11.35 Odczyt misyjny pt. „Misje a młodzież" — wygł. ks. Dr. Adam Cieślar. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert popularny. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.20 Dalszy ciąg koncertu. 13.40 Skrzynka pocztowa. 14.00 Muzyka. 14.10 Odczyt pt. „Życie na gwiazdach". 14.25 Muzyka. 14.35 Intermezzo muzyczne. 14.50 Muzyka. 15.00 Odczyt pt. „Przed siewami ozimin". — 15.20 Muzyka. 15.30 „Aktualja-djalog". 15.50 Transmisja z międzypaństwowych zawodów lekkoatletycznych panów Polska — Węgry ze Stadjonu w Królewskiej Hucie. 16.25 Audycja żołnierska. 17.05 Program dla dzieci starszych. 17.35 Odczytanie komunikatu „Z przed stu lat". 17.40 Transmisja finałowych spotkań międzypaństwowego meczu Polska — Węgry. 18.30 Koncert popularny. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Feljeton pt. „Dwudziestu kamieniarzy i sto białych koni". 19.40 Skrzynka pocztowa techniczna. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. — 20.15 Operetka dramatyczna „Carewicz" Fr. Lehara cz. I. z teatru „Nowości" w Warszawie. W przerwie kwadrans literacki. 22.00 Feljeton pt. „Obyczaje żniwne w Polsce". — 22.15 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 22.30 Recital wiolonczelowy Kazimierza Wiłkomirskiego. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek, 31 sierpnia 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 Odczyt pt. „Publicysta XVIII wieku — Jan Stanisław Jabłonowski". 15.45 Przegląd komunikacyjny. 16.00 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 Pogadanka literacka w języku francuskim. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 Odczyt pt. „Ludzie godni uznania i pamięci". (z przeszłości Kresów Wschodnich). 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Rozmaitości. 19.30 Dr. Henryk Kapiszewski: „Harcerskie wyprawy zagranicę" (Praga, Wiedeń, Kandersteg itd.) 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy dziennik radjowy. 20.10 Komunikaty strażactwa śląskiego. 20.15 Pogadanka radjotechniczna pt. „Wybór głośnika i jego przystosowanie do aparatu odbiorczego". 20.30 Koncert wieczorny. 21.45 Feljeton pt. „Miasto radości". 22.00 Transmisja z teatru „Nowości" w Warszawie, II. części operetki dramatycznej pt. „Carewicz" — Lehara. W przerwie dodatek do prasowego dziennika radjowego i komunikat meteorologiczny. 23.30 Odczyt z cyklu wykładów w językach obcych dla przyjaciół zagranicznych.

Kronika radjowa.

Odczyt misyjny w Polskiem Radjo.

Staraniem archidiecezjalnej dyrekcji związków misyjnych w Warszawie z cyklu odczytów o znaczeniu i zadaniach akcji misyjnej, wypowiedzianych przez Polskie Radjo Warszawa na wszystkie rozgłośnie kraju, 23-ci z rzędu odczyt pt. „Misje a młodzież" wygłosi **w najbliższą niedzielę, dnia 30 sierpnia rb. o godz. 11.35,** bezpośrednio po transmitowanem nabożeństwie ks. dr. Adam Cieślar, Salezjanin.

Sprawy towarzystw.

Tychy Związek pracowników budowlanych ZZP. W niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 4-ej po południu w lokalu związkowym, odbędzie się zebranie członków. Referent kol. Kowalczyk.

Zebrania górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 30 sierpnia br. odbędą się następujące zebrania Związku górników Z. Z. P.

Nikiszowiec, filja górników o godz. 14 lokal związkowy.

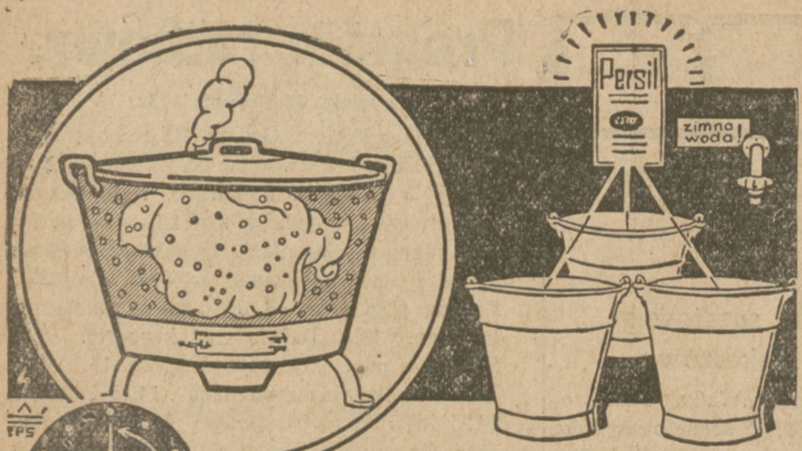
Chorzów o godz. 16 w lokalu Benkiego.

Król. Huta, filja I. o godz. 16 u p. Starzyńskiego przy ul. Wolności.

Król. Huta, filja I. zebranie wydziału o godz. 10 w lokalu p. Molka.

Jaworzno. O godz. 10 — lokal na afiszach. Referent Pawlak.

Nakładem firmy „Katolik". spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice. ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.

Co Pani woli?
Prać tanio czy drogo?

Kto weźmie Persilu odpowiednią ilość i rozpuściwszy go w zimnej wodzie zagotuje bieliznę krótko raz jeden, osięgnie najlepszy rezultat i zaoszczędzi wysiłku, czasu i pieniędzy. Wiadomo przecież, jak nadzwyczajnie wydajnym jest Persil! 1 paczka Persilu wystarczy na 2½ do 3 wiader wody.

Co Persil to Persil

Aleksy Waldberg, Rybnik

zegarmistrz, jubiler i optyk, fachowiec od r. 1900. — Własny warsztat.

Od 1 lipca znajduje się mój skład przy ul. Łony 9, w domu p. Solorza. Polecam się nadal łaskawej pamięci Szan. klienteli. Obsługa rzetelna. Daję za gotówkę i na raty na dogodnych warunkach spłaty. 3463

3453

Niebywała okazja!

Meble

Najtaniej kupisz u firmy

„HEROS" Katowice

ulica 3-go Maja nr. 23 - Tel. 11-05

Na najdogodniejszych warunkach płatności bez. poręczyciela. — **Pojedyńcze meble na raty miesięczne od 10 zł. Za gotówkę 15% rabat.** Kupującym z prow. zwracamy koszta podróży

Chorym!

i ciężko cierpiącym przy różnych przewlekłych i zakaźnych chorobach, wycieńczonym i uznanym za nieuleczalnych, poleca się

3440

Ciślak, naturalista Katowice, ul. Młyńska 15

Pismo „Droga do Zdrowia" wysyła bezpłatnie.

„MERKUR"

Dom Meblowy / Katowice, ul. Stawowa 3 (w podwórzu)

Polecamy w wielkim wyborze **MEBLE** wszelk. rodzaju **Sypialnie dębowe od zł 1.000 — Kuchnie kompl. od zł 240.—**

Dogodne warunki spłaty, miesięczn. od zł 10 począwszy. Meble dostarczamy bezpłatnie na cały Górny Śląsk. Przy zakupie mebli klienteli z prowincji zwracamy koszta podróży.

Zwracamy uwagę P. T. Klienteli, że skład nasz znajduje się **nie** przy ul. 3-go Maja w firmie Dom Blawatów „Merkur" **tylko**

przy ul. Stawowej nr. 3 w podwórzu.

3490

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

Rolnicy - baczność - Rolnicy

Nie kupujcie u obcych Wam agentów, niezliczone są wypadki oszukańczych manipulacji tychże.

Polecam wirówki: **Alfa-Laval i Perfekt** za dogodną spłatą od 6—18 miesięcy. — **Rowery i maszyny do szycia.** — Polecam własny warsztat reperacyjny. — Reperujemy centryfugi wszelkich systemów, odnawiamy rowery, szwajsujemy połamane ramki i części metalowe. — Polecam części zapasowe do pługów. — Kowalom udzielam odpowiedni rabat. — Odwiedzenie składu bez przymusu kupna. — Reperacje szybko i tanio. — Narzędzia ratownicze przeciwko rozdęciu bydła, jak: sondy i trokary. — Kosy austrjackie znanej dobroci, kute i fabryczne z gwarancją. — Oleje i smary do centryfug, maszyn rolniczych, samochodów i motorów. — Części zapasowe do centryfug Alfa-Laval, Perfekt i innych systemów.

Reperacje szybko i tanio

Jan Zegrodzki

wł. firmy R. Latocha — Żory, Rynek 20.

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

Banku Ludowym

Spółka z nieogr. odp.

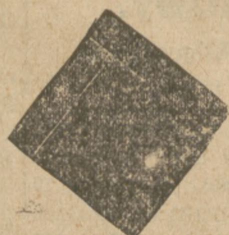
w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki. Wydzierżawiamy safes (schowki) 3005

Chorym

ciężko cierpiącym, wycieńczonym i uznanym za nieuleczalnych, poleca się **J. CIŚLAK, Katowice, Młyńska 15.** Pismo „Droga do Zdrowia" wysyłam bezpłatnie. 3251

Nowość!

W najbliższych dniach ukaże się nakładem „Katolika" w Bytomiu wspaniałe i pożyteczne dzieło

Dra Feliksa Konecznego

Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego pod tytułem:

„DZIEJE ŚLĄSKA"

Wydanie drugie, na nowo przez autora opracowane.

Książka ta wydana na bezdrzewnym papierze i ozdobiona mnóstwem ilustracji stanowić będzie niezwykle pociągającą lekturę dla każdego. — Format książki 15½×23 cm. Stron 404

Cena w oprawie 10,00 zł.

PP. Księgarzom udziela się 25 procent rabatu!

Zamówienia można już dzisiaj kierować do **Wydawnictwa „Katolika", Beuthen O/S. Kurfürstenstr. 21.** — Tel. 4648.

Szczegółowy prospekt na żądanie.

Skład konfekcji i artykułów męskich

Ubranka dla chłopców przystępujących do Komunji św. już od 15 zł. Pierwszorzędny warsztat krawiecki. Dla uchodźców najdalej idące udogodnienia. **Jan Ciupka**, mistrz krawiecki. — Rybnik, ul. Sobieskiego 17. 32

Miód Pszczelny!

świeży, lipcowy, tegoroczny, pochodzący z najlepszych pasiek podolskich po cenie:

3 kg. brutto w blaszankach	. zł.	10.00
5 „ „ „	„	14.50
10 „ „ „	„	27.50
20 „ „ „	„	52.00

wraz z opakowaniem i opłatą pocztową wysyła za zaliczką **I. WINOKUR, Tarnopol,** (Małopolska) ul. Tarnowskiego 14. 3497

Szan. Publiczności daję niniejszem do wiadomości, że po ukończonej przebudowie na nowo otwarłem mój

Skład mebli

Polecam kompletne urządzenia jak i pojedyńcze meble i wyroby tapicerskie za gotówkę i na spłaty na dogodnych warunkach.

Zarazem polecam w razie potrzeby mój bogato zaopatrzony skład trumien. Obejmuję wykonanie kompletnego pogrzebu tanio i dogodnie.

Antoni Solorz, Rybnik

ul. Łony 11 — tel. 1104.

3215

15 lat gwarancji **Na raty** miesięczne po **20 zł.**

Dominik Smaczny
Król. Huta, 3 Maja

Sprzedaje się 9 morgów dobrej

roli

w Krzyżkowicach około cegielni pow. Rybnik. — Zgłoszenia do Franciszka Janika, Szczyrbice pow. Rybnik. 3530

7000 zł

Kto by chciał swój pieniądz dobrze ulokować niech go da na wielki dom w Wielkich Piekarach, Zgłoszenia do redakcji „Katolika" w Katowicach. 3532

Sprzedam zaraz

dom

murowany z ogrodem przy szosie w Podlesiu, pow. Pszczyna. Cena według umowy. Zgłoszenia pod „dom" do Adm. Katolika ‹ olskiego w Katowicach. 3537

Sprzedam

gospodarstwo

6½ mórg dobrej roli z budynkami masywnie pokrytemi i oświetlenie elektr. Odległość 10 minut od kościoła. — Karkoszka Józef, Marklowice Dolne pow. Rybnik 3535

Egzaminy

zdasz, korzystając z pomocy szkolnych Wydawnictwa Wajnera, Warszawa, Bielańska 5/46. ‹atalogi na żądanie bezpłatnie. 3530

Dom

2 piętrowy i 11 mórg pola zaraz do sprzedania. Emil Nocoń, Kończyce pow. Katowice, ulica Kolejowa. 3528

Ogłaszajcie się w naszej gazecie.